

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα 40. κ.—Γιὰ τὴν Ἐπαρχίαν 50. 7
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ 60. 10.

Γιὰ τὴν Ἐπαρχίαν δεχόμενοι καὶ τρέμματα (2 δρ. τὴν τριμηνία) συνδρομῆς.

Κανένας δὲ γράφεται συνδρομητὴς ἢ δὲ στείλει μὲν πρὸς τὴν συνδρομὴν του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κίσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιδρομίου (Ἀκαδημία), Βουλῆ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηροδρόμου Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντικρὺ στὴ Βουλῆ).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Καὶ ἔργα! — Οἱ συντεχνίαι στὴ Βουλῆ.
— Ἐφημερίδες καὶ Βουλῆ. — Τὸ «Σεράπιον».

Γ' ΑΡΧΗ, καλὸς εἶναι καὶ οἱ φοβέρες μὲ λόγια. Μα οἱ συντεχνίαι δὲν πρέπει νὰ σταματῶσιν ἐν δυνάμει. Ἄν δυνῶν πῶς τὸ «ὑπόμνημα» τους δὲ λογαριάσθηκε καθόλου, ἂν δυνῶν πῶς ἡ Κυβέρνησις, καὶ ὕστερ' ἀπὸ τὸ τρίτον τῶν δοντιῶν του ἑακο-
λουθεῖ νὰ φερτῶναι φόρους στὴν ῥάχη τοῦ λαοῦ—
τότε οἱ συντεχνίαι πρέπει νὰ στείλουν δευτέρου ὑπό-
μνημα, ὅχι πιά «γραφτὸν» τοῦτον τὴν φορὰ, μὰ ὑπό-
μνημα μὲ φωνὴν καὶ μὲ γραφὴν. Γιατὶ στὸν τόστο
μας μόνο αὐτὰ τὰ ὑπόμνηματα λογαριάζονται καὶ
μόνον αὐτὰ γίνονται ἐκδοτά.

ἔχουν τὸ κουράγιον οἱ συντεχνίαι νὰ στείλουν
καὶ τὸ δευτέρου ὑπόμνημα. Τότε καλὴ σταλμένο καὶ
τὸ πρῶτον. Ἀλλ' ὅμως, εἴταν ὁλοκληρώσῃς περιττὸ
νὰ ξοδέσῃς τὸ χαρτὶ καὶ τὸ μελάνι τους καὶ νὰ
θορυβῶσιν καὶ νὰ μᾶς κάμουν νὰ ἐλπίσουμε κά-
ποιο ἔξπνυμα τοῦ λαοῦ.

Αὐτὴ ἡ ταχτική τοῦ «εἰπα καὶ ἐκάλισα, ἄμαρ-
τιαν οὐκ ἔχω» καιρὸς νὰ λαομνηθεῖ πιά ἀπὸ τοὺς
δικούς μας. Τὸ νὰ λέμε τὸ καλὸ, δὲ σημαίνει τί-
ποτα. Εἶναι εὐκολὴ δουλιὰ καὶ καμιά ὠφέλεια δὲ
φέρναι νὰν τὸ ἐνεργοῦμε τὸ καλὸ, εἶναι τὸ πᾶν.

*

δρ. γιὰ τρεῖς μῆνες, Πάντα ἐλπίζα κατ' αὐτὸ τὸ
διαστήμα νὰ τὸ ἐξοφλήσω ἢ τοὐλάχιστον νὰ πλη-
ρώσω μέρος καὶ ν' ἀναβῶ τὸ γραμματίον.

ΝΙΚΟΣ. — Φυσικὰ! Αὐτὸ εἶταν εὐκολο, ἀφοῦ
οἱ δουλειές σου πᾶνε καλά.

ΓΙΑΤΡΟΣ. — Ἔτσι φαίνεται καὶ εἶσαι εἶναι. Οἱ
δουλειές μου πᾶνε καλά, αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, ἀλλὰ
καὶ οἱ ὑποχρεώσεις μου εἶναι μεγάλες. Ὁ ἕνας στὰς
Βρυξέλλας, ὁ ἄλλος στὴ Γερμανία, ἡ οἰκογένεια
ἐδῶ. Πάντως ὅμως λογαρίσκω, ὅτι θὰ τὰ κατα-
φέρω, ἀλλὰ, βλέπεις, μοῦ ἔτυχε κακορριζικιά.
Ἀρρώστιας ἡ Λιλὴ καὶ μὴν τὰ ρωτᾷς περὶ μέ τὰ
ἐξόδα. Στὸ τέλος ἀναγκάσθηκα καὶ τοὺς ἐστειλῶ
ὅλους στὴν ἐξοχή, καὶ εἶσαι δὲν μπόρεσα νὰ φωνῶ
συνεπῆς στὰς ὑποχρεώσεις μου.

ΝΙΚΟΣ. — Ἀλήθεια! Πῶς εἶναι ἡ Λιλὴ;
ΓΙΑΤΡΟΣ. — Καλλίτερα, πολὺ καλλίτερα καὶ
πρέπει νὰ μείνῃ ὅλο τὸ καλοκαίρι ἐκεῖ... Ἀς εἶναι.
Γιὰ τὰ παλιὰ τὰ χρεῖς οὐτε σκέπτομαι κἄν, διότι
αὐτὸς ποὺ τὰ χρωστῶ, μολονότι παίρνει τόκους,
ὑπεργίους, εἶναι κατὰ βάθος καλὸς καὶ μὲ περι-
μένει στὰς λήξεις. Φυσικὰ πάντα πληρώνεται.
Αὐτὴς ὅμως ὁ τωρινὸς τῶν 1250 δρ. εἶναι φοβερός.
Νομίζεις, ὅτι ἔχει ἕνα μῖσος ἐναντίον μου. Στὴ

ΜΕ τὸ ὑπόμνημά τους οἱ συντεχνίαι μᾶς γενήσανε
καὶ τοῦτον τὴν σκέψιν. Ὁπότε δύσκολο (γιατὶ ἀδύνατο δὲν
εἶναι) νὰ στείλουν οἱ συντεχνίαι μας στὴς μελλούμενες ἐκ-
δογὰς ἕνα βουλευτικὸν δικόνε τους. ὅχι πολιτικὸν μὰ ἀπὸ τὰ
σπλάγχνα τους βγαλμένο, μέσα στὴ Βουλῆ; Κι ἂν εἶς συν-
τεχνίαι τῆς Ἀθήνας, εἰς ἀκολουθήσουν οἱ συντεχνίαι τῆς
Πάτρας, τοῦ Βόλου, τῆς Κέρκυρας καὶ τῶν ἄλλων, τῶν
ὁπωσδήποτε μεγάλων ἐκλογικῶν περιφερειῶν,—ποῦ ὅλες,
ἂν δουλέψουν εὐλαχρῶς καὶ ἀδερφικὰ, μπόρουν νὰ στείλουν
ἢ καθεμιά τὸ βουλευτικὸν τῆς—δὲ θὰ γίνῃ σιγὰ σιγὰ ἔτσι
ἕνα καθαρὸ λαϊκὸν κόμμα μέσα στὴ Βουλῆ ποὺ νὰ διαφεν-
τεύει τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ καὶ νὰ βάζει χαλινάρια
στὰ ἄλλα, τὰ ρουσφετολόγια κόμματα.

Ὅλοι ζητᾶμε μιὰ εἰρηνικὴ ἐπανάστασιν, γιὰ μονα-
δικὴν γιαντρίαν τῆς σωτηρίας μας. Μὰ πῶς ἄλλως θὰ τελε-
σφορῇ ἡ εἰρηνικὴ αὕτη ἐπανάστασις, παρὰ μὲ τὸν τρόπο
ποὺ δεῖχνουμε;

*

ΕΛΠΙΖΟΥΜΕ ὕστερ' ἀπὸ τὴν γιορτὴν νὰ ἔχουν πιά
φιλικὴν δημοσιογραφίαν καὶ Βουλῆ καὶ ἔτσι νὰ ἐξανηλε-
θῶν οἱ φημερίδες μας νὰ δημοσιεύουν τὰ πρακτικὰ τῆς
βουλευτικῆς ἀπραξίας καὶ νὰ βλέπουμε καὶ μεῖς οἱ ραγιά-
δες μὲ ποῖον τρόπο καθυστεροῦν τὸν ἄερα τους οἱ ἀφεντά-
δες μας.

Γιατὶ τί τὰ θέλεις; Τὴν λίαν μέρους ποὺ βγήκανε οἱ
φημερίδες μας δίχως πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, κάπιο πλά-
κωμα βερὺ νιώσαμε πίνου στὴν ψυχὴ μας. Νᾶναι ἡ Τουρ-
κία Βουλῆ καὶ μεῖς νὰ μὴν ἔχουμε! Ἄν μποροῦσε νὰ μᾶς
βρεῖ μεγαλύτερο κακὸ ἀπὸ τοῦτο!

Ὅκαὶ τὸ «Δελτίον τῆς Ἐφ. τῶν συζητήσεων τῆς Βου-
λῆς» ποῦθαλε ἡ Κυβέρνησις καὶ τὸ μοῖραζε χάρισμα, οὔτε
γὰ μεῖς μποροῦσε νὰ μᾶς χρησιμεύει. Γιατὶ μέσα τὸ
ἀδρότατο αὐτὸ «Δελτίον» τόσο εὐγενικὰ καὶ τόσο γνωστικὰ
καὶ τόσο πατριωτικὰ φαινότανται πῶς μιλοῦσαν ὅλ' οἱ
ἐθνικοὶ μας πατέρες, ποὺ ἀπορούσε καὶ ἔλεγε:

— Μὰ Ρωμαίικη Βουλῆ εἶναι αὕτη ἡ Ἐγγλέζικη;
Γιατὶ, χωρὶς νὰν τὰ ξερομασσοῦμε, μόνο οἱ φημερίδες
μας τὰ καταφέρνουν νὰ μᾶς δίνουν τὴν ἀληθινὴν ζουγραφίαν
τῆς Ρωμαίικης Βουλῆς, τῆς Βουλῆς μας.

*

ΤΟ ΠΡΩΤΟ φιλολογικὸν περιοδικὸν μας, γραμμένο (ἐξὸν
ἀπὸ λιγοστές του σελίδας γιὰ τὴν ὥρα) σὲ καθάρια δημο-
τικῇ, μᾶς ἔρθε τούτες τὴς μέρες γιὰ μὴνα μᾶς πρωτοχορ-
νιάτικος ἀπ' τὴν Ἀλεξάνδρεια. Ὁ τίτλος του «Σεράπιον»,
τὸ τυπικὸν τοῦ χαρτὸν θεοῦ καὶ τὰ περιεχόμενά του, πρω-
τότυπα καὶ μεταφρασμένα, ὅλα πέρα πέρα δικλειτουργικά. Τέ-
τιο περιοδικὸν δὲν τὸ χάρηκε ὡς τὴν ὥρα, ἡ πόλις μας, ἡ
ἐστία δὲ τῶν φῶτων, καὶ νὰ, ποῦ ἡ Ἀλεξάνδρεια ἔρχεται
νὰ μᾶς βάλει τὰ γυαλιά. Ἐκδόσεις του εἶναι παλαιοὶ καὶ ἀ-
γαπημένοι συνεργάται τοῦ «Νουμά», παιδιὰ φωτισμένα καὶ
ἀληθινὰ προοδευτικά, ποὺ ἀποτραβήχθησαν ἀπὸ τὴν «Νεα
Ζωὴ» τῆς Ἀλεξάνδρειας, γιατί καὶ μέσα οἱ δασκάλοι ἀ-
κόμα σαλεύουν τὴν οὐρίαν τους.

«Παρατηρήσαμε, μᾶς γράφουν, ἀπὸ τὴν σύνταξή της

καὶ γι' ἀπάντησιν τοῦ στελέχους τοῦ «Σεράπιου», γιὰ νὰν
τοὺς δεῖξουμε πῶς ἐργάζονται ἐκεῖνοι ποὺ θέλουν νὰ ἐ-
ξυπηρετήσουν ἀληθινὰ τὰ γράμματα καὶ τὴν Τέχνην.

Βγαίνει μιὰ φορὰ τὸ μῆνα, ἡ συνδρομὴ του εἶναι ἐ-
λάχιστη γιὰ τὸ ἐξωτερικὸν (6 φρ. χρ. τὴν χρονιά. Πανώ-
γραμμα: [Revue «Seraïon»—Alexandrie Egypte] καὶ ἔ-
χουμε χρεὺς ὅλοι οἱ ἐργάται τῆς Ἰδέας νὰν τὰ ὑποστηρί-
ξουμε γὰρ τὰ γρυσὰ οὐτὰ παιδιὰ.

Νά, καὶ τὰ περιεχόμενα τοῦ Ἀ' φυλλοῦ τοῦ «Σεράπιου»
Μάνη, Σεράπιον (ποίημα), Ν. Νικολαΐδης, Ἰστορικὴ
μιάς ἀγάπης (διήγημα), Μ. Maeterlingk Ὁ θάνατος
τοῦ Τινταγκιλ (διήγημα), Τζέκη Σαρακηνὸς Ἰῶς τραγου-
δοῦσε ἕνα φάντασμα (ποίημα), Κ. Τσαγκαράδης, Ὁ
κρυμμένος ἐρωτὴς (διήγημα), Remy de Gourmont Τέ-
χνη καὶ Τυβέλλα (μελέτη), Παύλου Ζήγγα, Ἡ εὐχὴ
τῆς μάνας (διήγημα), Ruskin καὶ Leopardi Στιγμές—
Χρ Ζεσοῦ Στὸν ἵσκιον τῆς συνιδῆς (κριτικὴ), Ἐγὼ
καὶ μιὰ φωτοτυπία μὲροστὰ μὲροστὰ, τὴν «Κατωτέρα
μυθολογία», σπουδὴ τοῦ ζωγράφου Ν. Κ. Νικολαΐδης.

ΤΟ ΑΣΤΡΙ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ

Πελο ἀστρί, σὺν ἔργων τ' ἀπόκρια κάθε βράδυ,
Μυριάχιδο ἐπερλοῦσε τὴν κοιμισμένην Γῆν,
Καὶ σὴν πορείαν τοῦ φηφώνονταν κάποια παλάνια
Πιὸ ροδαλά καὶ ἀπ' τὴν μορφή Μαριάτικης Ἀνθῆς.

Τῶν Περσίδων οἱ ἀνεχνοὶ τεχνίτες τὸ εἶδαν πρῶτα
Καὶ τὸ κρυφοκαμάρωσαν ἐνὸς Ναοῦ οἱ ἐργάται,
Ἐμπνέονταν σὺν τὸ κοίταζαν ἐκεῖνοι ποὺ ἀραδιάσαν
τὰ Παραμύθια τὰ παλιὰ καὶ τὴς Μαχαβαράτες.

Στὰ χρόνια τῆς Παλληκαρίας, σὺν τῇ παμπόλῃ χρόνῳ
Ἀργὸ καὶ ἀνάργα ἐπρόβαινε σὸ θόλο τ' Ὀὐρανοῦ
Κ' ἔσταζε φῶς ἀθάνατο, καὶ ἔδινε φῶς παγκόσμιον
Στὰ μάτια τὰ θεοκράτεινα ἐνὸς Τυφλοῦ τρανῆ.

Στὴ νύχτα τὴν ἀπέραντη, ποὺ τελευτήμω δὲν εἶχε,
Στὸ κάθε πρῶμα ἐλάμψε κάποια μορφή καὶ χροῖμα
Λαμπύριζε ἀσπίδευτο καὶ ὁ Προμηθεύς—ὁ κόσμος—
Ἀπὸ τὸν ἄγριο βράχο τοῦ τὸ μλέπει, βλέπει ἀκόμα.

Στὴ λήμνην τοῦ ἀντιφύγγου τοῦ Μαλαθῶνα οἱ κάμποι,
Καὶ τὰ νερὰ ἐφωσφόρεισαν τοῦ Αἰγαίου τὰ γαλανά...
Οἱ ἀχτίδες τοῦ λουναρῶνταν ἀπ' ὅπου σὸν κοντάρι,
Ποῦ στὴν Ἀκρόπολιν φηφῶ κρατοῖτο ἡ Ἀθήνη.

Στῶν Παναθήναιων ἔλαμπε τὴς ἑκατοντῆς ροδαδῆς,
Κι ὁ ἄστρος ὁ δικαιοκρίτης τὸ ἐθώριε ἀπὸ τὴν Πνύκα...
Κι ἔδινε πάντα καὶ ἔδινε τὸ ἀστρί τὸ μαγεμένο
Στὸν τραγικὸν τὴν δύναμιν σὸν λυγρὸν τὴν γλῶσσαν.

Ὁ Πλάτωνας τὸ κοίταζε συχνὰ τὸ ἀστρί τῶν Μάγων
Κ' ἐκρυφορώταγε γι' αὐτὸ τὸ θεοῦ τοῦ λογισμοῦ...

ΣΚΗΝΗ IV.

(Νίκος μόνος).

— Τί ἔκχει, Κώστα;
ΚΩΣΤΑΣ. — Τίποτε. (Σιγὰ σιγὰ ἔρχονται μέσα
κουνεντιάζοντας).

ΣΚΗΝΗ V.

ΓΙΑΤΡΟΣ, ΚΩΣΤΑΣ, ΝΙΚΟΣ.

ΚΩΣΤΑΣ. Ὅπου καὶ ἂν πῆγα, ἀποτυχία.—
Καλημέρα, Νίκο.

ΝΙΚΟΣ. — Καλημέρα, Κώστα.

ΓΙΑΤΡΟΣ. — Καὶ τώρα;

ΚΩΣΤΑΣ. — Εἴρω ἐγώ;

ΓΙΑΤΡΟΣ. Μὰ δὲ σκέπτεσαι, παιδί μου, ὅτι
θᾶλλῃ σήμερα ὁ δικαστικὸς κλητὴρ καὶ θὰ σηκώσῃ
τὰ ἐπιπλά... μοῦ τὸ ἐδήλωσε παστρικά. Πῆγν ὅρα
καὶ τὸν δεῖσθαι καὶ μοῦ εἶπε: «Τί νὰ σὲ κάμω;
Δὲν μπορῶ νὰ περιμένω πια. Τί θὰ πῇ αὐτό! Δὲν
εἶναι κατὰστασις αὕτη! Πρέπει νὰ τελειώσουμε.
Ἀναβολὴ σ' ἀναβολή. Ὅπως ἔχεις ἐσὺ τὰς ὑπο-
χρεώσεις σου, ἔχω καὶ ἐγὼ τὰς ἰδικὰς μου, καὶ ἂν
ἐγὼ δὲν εἰσπράξω ἐκεῖνα ποὺ μοῦ ἀρεῖλουν, θὰ μὲ

λῆξαι, δηλαδὴ πρὸ δεκαπεντε εἴκοσι ἡμερῶν, πῆρε
ἀπόφασιν ἐναντίον μου καὶ μάλιστα ἀπόγραφον ἐκτε-
λεστόν, καὶ δὲν ἐνοεῖ ν' ἀκούσῃ τίποτε. Θέλει νὰ
μοῦ κατασχῇ, λέγει, τὰ ἐπιπλά γιὰ νὰ μὲ ρεζι-
λέψῃ, γιατί, βλέπεις, ἔνας γιατρός ὀρεῖται νὰ εἶναι
συνεπῆς στὰς ὑποχρεώσεις του.

ΝΙΚΟΣ. — Βέβαια, καλὸς εἶναι αὐτὸς εἰ θεω-
ρίεις, ἀλλὰ δυστυχῶς στὰ χρόνια ποὺ ζοῦμε, δὲν
εἶναι εὐκολο πρᾶγμα.

ΓΙΑΤΡΟΣ. — Ἄκουσε, Νίκο! Μπορεῖς νὰ μοῦ
δανείσῃς 500 δρ.

ΝΙΚΟΣ. — Τί νὰ σοῦ πῶ, γιατρέ, ξέρεις ὅτι
ἂν εἶχα, οὔτε θὰ περίμενα νὰ μοῦ τις ζητήσῃς,
ἀλλὰ θὰ κύτταζα νὰ ξεπληρώσω καὶ τί; 1250.

ΓΙΑΤΡΟΣ. — Τί νὰ κάμω, Θεέ μου! Καὶ ποῦ
τοῦ ὑπεσχέθηκα, ὅτι ὠρισμένως σήμερα θὰ τὴν πλη-
ρώσω. Σὲ λίγο θάρη, καὶ ἂν δὲν πληρωθῇ θὰ ση-
κώσῃ τὰ ἐπιπλά. Γιὰ φαντάσου! Μ' ἔρχεται νὰ
τρελλαθῶ. (Χτυπᾷ τὸ κουνδοῦνι τῆς ἐξόπορας).
Ἄ!... (Τρέχει καὶ ἀνοίγει. Ἀπὸ μέσα ἀκούεται ὁ
παρακάτω διάλογος).

Μέσ' τὴν Ἀσία τὴν βάσβαρ φωτίζουσε τὸ δρόμο
Ποὺ θὰ περνοῦσε ὁ Νικητὴς μὲ τὸν Πολιτισμό.

Πνέμα υπερκόσμιο—ὁ ὁμορφιὰ τραγὴ καὶ παναιώνια,
Ποὺ τῶν Ἀρχαίων ὁ θησαυρὸς κρατεῖ καὶ πάντα κραβεῖ...
Κ' ἐνδόθηνες ἀνίκητο καὶ ἀπάνταχτο σὴν Πλάση
Ἀπ' τῆς Βηθλεεὴμ τὸ φτωχικὸ καὶ ἐρημικὸ καλέβει...

Πνέμα υπερκόσμιο, ἀθάνατο, τῶν Μάρων δορυφόρε,
Ποὺ φεγγαρίσιο ἐφώτισες τὸ πῦρ τῶν Βασιλείων
Ποὺ ὁ κόσμος ἐπροσκύνησεν... ὦ! πότε, πότε, ἀστὲρ μου,
Πότε καὶ πάλαι θύ φανῆς καὶ θύ σὲ ἰδοῦμε γῆλιο;

ΣΙΔΕΡΗΣ ΑΠΕΡΑΘΙΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΞΩ ΚΟΣΜΟ

Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ

(1) Βάγνερ, ἐξόριστος ἀπὸ τὴν πατρίδα του στὰ 1848—εἶχε ἀναγκασθῇ, σὲ κινήματα ἐπαναστατικὰ—ἦρε ἄσυλο στὸ σπίτι ἐνὸς πλούσιου ἔμπορου τῆς Ζουρίχης, γερμανοῦ καὶ ἐκείνου. Ἰκεῖ ἐκθύσε καμιά δεκαετία χρόνι, καὶ ἐκεῖ ἐγχαψὶ τὸ «Χρυσάφι τοῦ Ρήου», τὴ «Βαλκυρία» καὶ μέρος τοῦ «Σιγοριδ». Μὰ ἐκεῖ τοῦ εἶχε ἡ μοῖρα του γραμμικὴ νύκτα καὶ τὴ γυναῖκα τοῦ φίλου ποὺ τότε φιλοξενούσε. Γι' αὐτὸ ἀναγκάστηκε, ὑπερ' ἀπὸ δέκα χρόνι, νὰ τὸ ἀφήσῃ τὸ ἄσυλό του, καὶ νὰ φύγῃ, ἀπὸ φόβο μήπως ὁ ἐρωτὰς τὸν κάμῃ καὶ παραστρατήσῃ· ἔχουσε δημοσιευτὰ τὰ γραμμικὰ ποὺ ἔγραφε ὁ Βάγνερ στὴν ἀγαπημένη του. Ματίλδη Βέσεντουν τὸνομά της. Γράμματα γιομάτα πάθος καὶ λυρισμό. Τώρα τελευταῖα εἶδανε τὸ φῶς καὶ τὰ γράμματα τοῦ Βάγνερ πρὸς τὸν ἄντρα τῆς Ματίλδης. Γραμμικὰ ἀπὸ τὴ Λόντρα ποὺ εἶχε ταξιδίψῃ ὁ Βάγνερ κατὰ τὰ 1856. Μέσα σ' αὐτὰ παρασταίνει τὴν ἀηδία ποὺ τοῦ προξενούσε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ εἰ-
τανε διευθυντὴς μιᾶς ὀρχήστρας· ἐπειτὰ τὴν ἀηδία ποὺ τοῦ γεννοῦσαν οἱ μέτριοι γύρω του μικροτεχνίτες, καὶ ὁ κόσμος ὁλόγυρά του ὁ ζιππασμένος καὶ ὁ σο-
βιοτῆς, ποὺ θεωροῦσε πατριωτικὸ χρέος νὰ μὴ γυ-
ρεύῃ ἀπὸ τὴ μουσικὴ καὶ νὰ μὴ χειροκροτῇ τίποτε ἄλλο ἀπὸ δρατόρια. Ὁ Βάγνερ ἔκανε τότε περιο-
δεῖες καὶ εἰδνε κονσέρτα· τὰ ταξίδια τοῦτα τὰ εἶχε βαρεθῇ. Μὰ ἡ πρώτη του γυναῖκα δὲν ἤθελε νὰ τὰφίρῃ τὰ κονσέρτα του. Ἐπρεπε σῶναι καὶ καλὰ νὰ κερδίζῃ χρήματα ὁ ἄντρας της. Αὐτὸς

εἶταν ὁ προσωρισμός του. Γιὰ τὰ μεγάλα σχέδια τοῦ ἄντρα της δὲν τὴν ἔμελε τὴν πρώτη γυναῖκα τοῦ Βάγνερ. Ὅμως τὸ ὄνειρό τοῦ Βάγνερ εἶτανε νὰ εὖρῃ κανένα γενναῖο πορτίγγικα γιὰ νὰ τοῦ πρᾶγ-
ματοποιήσῃ τὰ μεγάλα του ὄνειρα. Ὁ ἄντρας τῆς Ματίλδης φιλότιμα εἶχε προτερεθῇ νὰ βοηθήσῃ τὸ μεγάλο τεχνίτη. Μὰ τὴ δόξα μιᾶς τέτοιαις βοήθειας εἶτανε γοηστὸ νὰ τὴ χαρῇ ὁ Λουδοβίκος Β' τῆς Βαυαρίας, ὁ μουσικὸς καὶ ὁρῶς βασιλεὺς, σὺν ἑνὶ ρήγας παρχμυθίου.

Ἡ βασανισμένη καὶ τρικυμισμένη ζωὴ τοῦ ποιητῆ τῆς «Λυτρωμένης Ἰερουσαλὴμ» ἔδωκεν ὁρ-
κετὴν ὕλην στὴ λογιτεχνία. Ὁ Τάσος, τὸ ἀκου-
σμένο ὄραμα τοῦ Γκαίτε, ἔργο κατωμένο, καθὼς
λένε, ὅχι γιὰ τὸ θέατρο, ἀλλὰ γιὰ τὸ διαβασμὰ
(φθάνεται πῶς κάποια δραματικὰ χριστουγεννιάτικα
δειχνόυνε τοῦτο τὸ πολὺ περίεργο γινώσκμα, νὰ
εἶναι πρότυπα δραματικὰ καὶ μάλιστα νὰ μὴν τῆς κα-
νὸν τῆς σκηνῆς!—κάτι τι ἰνόντο, κατὰ τὴν τα-
πεινὴ μου γνώμη· ἀλλ' ἔς εἰναι.) Ὁ Τάσος λοιπὸν
τοῦ Γκαίτε εἶναι τὸ ἔργο ποὺ ἔδωκε διαλεχτὴ
δραματικὴ μορφή στὰ ποιήματα τοῦ δυστυχισμένου
ποιητῆ· ἂν καὶ καλὰ καλὰ πίσω ἀπὸ τὸν Τάσσο
βρίσκεται ὁ ἴδιος ὁ Γκαίτε, μὲ τὰ δικά του παθῆ.
Τώρα ἑνὶς ἄλλος νέος ποιητὴς, γάλλος, ὁ Παῦλος
Souehon ἔβαλε σ' ἑνὶ ἔργο του δραματικὸ ὁδῶμα
βιογραφικὸν καθὼς τὸ εἶπε ὁ ποιητὴς καὶ δραματο-
κρίτης Regnier—τὴ ζωὴ καὶ τὰ ἀτυχήματα τοῦ
Τάσσο. Ὁ Τάσος τοῦ Souehon, πεντάπραχτος
καὶ μὲ στίχους, παραστάθηκε σ' ἑνὶ νέο θέατρο τοῦ
Παρισιῦ, ποὺ ὀνομάζεται «Ἡ τραγικὴ ἀναγέν-
νηση». Ὁ ἥρωας πεθαίνει ἰσα ἰσά τὴ στιγμή ποὺ
ἐρχονται νὰ τοῦ ἀναγγείλουν πῶς ἀποφασίστηκε νὰ
τόνε διαλαλήσουν καὶ νὰ τόνε στεφανώσῃ τριδο-
ξασμένο ποιητὴ στὸ Κκπιτώλιο, σὺν τὸν Πε-
τράρχῃ. Τί χαμένος κόπος καὶ ἡ δόξα!

Ὁ ἀκουσμένος δραματικὸς ποιητὴς Χάουπτ-
μιν, μαζί ὁ ποιητὴς τῆς «Βουλιαγμένης Καμπά-
νας» καὶ τῶν «Ἀνυφαντάδων» στέκεται μὲ τὸ ἑνὶ
τοῦ πόδι στὸν πῖο αἰθέριο συμβολισμό καὶ μὲ τὸ
ἄλλο του πόδι στὸν πῖο τραχὺ πραγματισμό. Τὰ
συμβολικὰ του ἔργα δὲν πιτυχαίνουνε στὰ γερμα-
νικὰ θέατρα. Τόσο πολὺ ποὺ οἱ φίλοι του ἀρχίσανε
νὰ ἀνισυχοῦν καὶ νὰ παρκαλοῦνε νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς

νὰ γυρίσῃ ὁ Χάουπτμιν ἀπὸ τὰ σύγνεφα καὶ νὰ
ξανασκάρωσῃ ἔργα σὺν τοῖς «Ἀνυφαντάδων» καὶ
σὺν τὸν «Ἀμχά» Ἐνσλερ. γιὰτὶ διψᾷ, φαίνεται,
γιὰ χειροκροτήματα. Πολλοὶ περὶ οἱ φίλοι τοῦ
Χάουπτμιν.

K**

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ

Τῆς ρημάζει τὸ περιβόλι.

Συμμένη καθὼς εἶταν, κρατώντας τὴν ποδιά
τῆς στὰ χεῖρα, δὶο καὶ μαζὶ με τὰ πῖο ὁμορφότερα
ἀγριολούλουδα, ποὺ σκίρπα ἰδῶ καὶ ἐκεῖ, στολίζαν
τόσο ὁμορφα τῆς γῆς τ' ἀνοιχτοπράσινα χορτάρινα
ταπέτα.

Νισάφι στὴ δουλειὰ της ἔειπε.

Τὸ μικροκατωμένο προσωπίκι της, ποὺ τὸ περι-
κυλοῦσαν δαχτυλιωτὰ καὶ μισοξέπλεγα χρυσό-
μαλλια, λές ἀπὸ ντροπὴ λές ἐπὶ ζήλει, ἀπόφευγε
νὰ βλέπῃ τὸ γελιστὸ καὶ γελήνιο πρόσωπο τοῦ
γαλαζένιου θαλωτοῦ.

Ὅλο μπροστὰ της κοίταζε· καὶ κάθε φορὰ ποὺ
τὸ μενεξεδίνιο χέρι της ἀντικρινότανε μὲ λουλούδι,
ἔφανε, ἔτσι, χωρὶς νὰ θελῃ, ἑνὶ κρόσο ἀναττί
ναγμὰ, νὰ φτερουγίσῃ ἀπὸ τ' ἀνίκητο ζωγραφιστό
της στοματάκι.

Κάτι ψυθύρισε, ὅταν πέρα στὴν ἀκρὴ, κοντὰ
στ' ὁράνι, ἐκεῖ δὲ πλάγια πρὸς τρεχούμενο αὐ-
λάκι, καὶ κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο ρουντουκίζε, λύγισε
τὰ γόνατά της καὶ ἐκάθισε.

Εἶταν κατκακουρασμένη.

Ὅχι καὶ τόσο ἀπὸ τὸ σκύψιμο· αὐτὸ δὲν τὸ λο-
γάριαζε γιὰ τίποτα· κατὶ μαζὶ στὴν καρδιά της
θὰ ἐφώλιαζε· καὶ αὐτὸ τὴν πείραζε.

Ἀνύγει τὴν ποδιά της, ἀνακατώνει τὰ μυρω-
δάτα της λουλούδια καὶ ἀρχίζει μ' αὐτὰ νὰ πλέκῃ
στεφάνι.

Μονολογοῦσε καὶ ἀπ' κάποια.

Τὶ ὁμορφα ποὺ τόπλεκε! Ὁξὶαν συνηθισμένη
καὶ ἀπὸ ἄλλοτες. Εἶταν τεχνίτρια φῆμα.

Ματιές ὁλόγυρά της δὲν ἔριχνε.

Πάνω σ' αὐτὸ ὀλάκερη παραδόθηκε μ' ἀγάπη
καὶ ἀφοσίωτη.

Χαρὰ στὸ τιμημένο κεφάλι ποὺ θὰ τὸ φοροῦσε.
Μ' ὅλο τὸ δίκιο του περήφανος νὰ ὑψώνεται, γιὰτὶ
δὲν εἶν' ἀγάπη αὐτὴ τῆς νιᾶς, εἶναι λατρεία!

κατάσχουν ἑμένα τὰ πράγματα μου καὶ μὰ τὸ
Θεό, εἶπε, προτιμῶ νὰ πουλήσω τὰ δικά σου πράγ-
ματα, παρὰ νὰ μοῦ πουλήσουν τὰ δικά μου. Ὁ
καθεὶς γιὰ τὸν ἑαυτὸ του καὶ ὁ Θεὸς γιὰ ὅλους...

Τὶ νὰ κάμω, βρε παιδιά, τί νὰ κάμω; .
ΝΙΚΟΣ.—Καλὰ ντέ, δὲν γλῆκε ὁ κόσμος,
μὴν κάνης ἐτσι! Νά, ἐγὼ θὰ μείνω ἰδῶ καὶ θὰ
προσπαθῶ νὰ διορθώσω τὰ πράγματα, ὅταν ἔλθῃ
ὁ δικαστικὸς κλητῆρ.

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Καλὰ ποὺ τὸ συλλογίσθηκες.
Στάσου νὰ ἰδῇς. Γιὰ δὲς ὅμως κακοτυχία. Τοῦ
εἶχα ὀρίσει τὴ σημερινὴ μέρα γιὰ νὰ τὸν πληρώσω,
διότι σήμερὰ θὰ εἶχα χρήματα, καὶ θὰ τοῦδίδα τὰ
μισα, ἄλλα, βλίπεις, καὶ ἰδῶ ἀκέραια με κυνηγᾷ ἡ
τύχη. Πρὸ πέντε ἡμερῶν ἦρθε ἑνὶς ἄρρωστος ξένος,
ὁ ὅποιος ἔχει ἑνὶ σάκκα μὲ ἰδῶ σὲ λαμβὼ καὶ ἐπρό-
κειτο νὰ τοῦ κάμω ἐγγείρηση προχθές, ἀλλὰ κατὶ
τοῦ συνέθηκε καὶ ἀνεβλήθη γιὰ σήμερ. Σκέφτικα
πρὸς στιγμήν νὰ τοῦ ζητήσω μερικὰ χρήματα,
ἀλλὰ δὲν πῆγαινε βρ' ἀδελφε. Θὰ μ' ἐπαινε γιὰ
λωποδύτη. Ἄν λοιπὸν ἡ ἐγγείρησι γινότανε προ-
χθές, χθές θὰ πληρωόμουν καὶ σήμερὰ θὰ ἔξο
φλοῦσα Ἀλλὰ ἀναποδῶ καὶ ἰδῶ Ὅστε σὲ παρα-
καλῶ, ἄμα ἔλθῃ ὁ κλητῆρ κατάρρε τον ν' ἀνα-

βάλλῃ τὴν κατάσχεση γιὰ δυὸ τρεῖς μέρες.

ΝΙΚΟΣ.—Ἐνοια σου, ἔνοια σου, ἐμεῖς μὲ
τὸν Κώστα τὰ καταρένουμε, καὶ ἐν ἀνάγκῃ δι-
δουμε καὶ κανένα ταλλῆρο σὲ χέρι τοῦ δικαστικοῦ
κλητῆρος καὶ τελεῶνε ἡ ὑπόθεσις. Γι' αὐτὸ βρ'
ἀδελφε σκοτιζόσουν;

ΚΩΣΤΑΣ.—Σὺν τρελλὸς κάμνεις. Τὶ διάβολο,
δὲν γλῆκε ὁ κόσμος. Τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς
μὰ κλωτσοὶ καὶ ὅζω ἀπὸ τὴν πόρτα.

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Εἶσαι παιδί ἀκόμη ὡς τόσο,
παιδί. Εὐκόλα, βλέπω, τίς δίνεις τίς κλωτσιές.

ΚΩΣΤΑΣ.—Ἀμὲ τί θὰ ντραπῶ, νομίζεις; Ἀς
ὀρίσῃ ὁ κύριος καὶ θὰ ἰδῇς.

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Ἐλα ἀφῆσε τὰ αὐτὰ τώρα.
Ἄ!.. Ἐστεῖλα καὶ τὸν Γιάννη μ' ἑνὶ γράμμα στοῦ
Μανώλη, ἵσως ἐκεῖνος τοῦ δώσῃ χρήματα. Ἀλλὰ
γιὰ ν' ἀργῇ ἐτσι ὁ Γιάννης, κακὸν σημεῖον.

ΚΩΣΤΑΣ.—Γιὰτὶ κακόν, ἀπεναντίας, ἐγὼ νο-
μίζω ὅτι αὐτὸ ἀκριβὲς εἶναι καλὸν σημεῖον.

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Ἐλα σῶπαινε πεια. Δὲν κατὰ-
λαβες ἀκόμη τὴ ζωὴ ἐσύ. Ἄ, βαρεθῆκα, πεια,
Νίκο, βαρεθῆκα. Αὐτὲς οἱ ὑποχρεώσεις μ' ἔχουν
φῆρε σ' ἀπελπισία. Κάποτε θαυμαζῶ τὴν ἀντοχὴ
μου.

ΝΙΚΟΣ.—Ὑπομονὴ χρειάζεται, γιὰτὶ, ὑπο-
μονή. Ποιὸς δὲν ἔχει σήμερὰ τὰς ὑποχρεώσεις του.
Μήπως ἐγὼ δὲν ἔχω; ἢ νομίζεις ὅτι ὅλοι δσους
ἀπαντοῦμε καθε μέρα σὲ δρόμο περνοῦνε τὴ ζωὴ
τους μέσα στὴν εὐτυχία καὶ στὰ πλοῦτη. Ὅχι,
φίλε μου, ὅχι, ὅλοι ἔχουν τὰ βράσανά τους, ποῖος
λίγο ποῖος πολὺ. Ἀλλὰ βλέπεις δὲν φαίνεται, διότι
ὅλοι φοροῦνε ἀπὸ μιὰ μάσκα, τὴν κατὰ συνθήκην
μάσκα.

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Βεβαίως ὅλοι ἔχουν τὰ βράσανά
τους, ἀλλὰ τὰ δικά μου δε- πιστεύω νὰ τῆχουν
καὶ πολλοί. Γιὰ σκέψου!.. Πόσις ψυχὴς εἴμαστε·
ἡ μητέρα, ἡ Λιλή, ὁ Κώστας, ὁ ὅποιος μάλιστα
πρέπει ἐπίσης νὰ σπουδάζῃ ἕνα τελεῖωσῃ ὁ Ἀν-
δρέας.

ΝΙΚΟΣ.—Ἀνάγκη εἶναι; Βλᾷ τον νὰ ἐργασθῇ.

ΚΩΣΤΑΣ.—Καὶ νὰ κάμω τί; Ἐμπόριο;
Ἐχει πατέρας νὰ μοῦ δώσῃ;

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Δὲν εἶναι ἐτσι, Νίκο, ἡ ἐπρεπε
ἀπὸ μικρὸς νὰ γίνῃ τεχνίτης. Ὅστε σήμερὰ νὰ εἶναι
ἐκτελεστικὸς, ἢ μὲ πού μπῆκε στὰ γράμματα πρὶ-
πει νὰ ἐξακολουθήσῃ γιὰ νὰ μαθῇ κατὶ.

ΝΙΚΟΣ.—Ἀς μπῇ ὑπαλλήλος.

ΓΙΑΤΡΟΣ.—Τὶ ξέρει; Ποῖος θὰ τὸν πάρῃ;